

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

HEMŞİRELİK

*HEM 209 HEMŞİRELİK TARİHİ DEONTOLOJİSİ ve
BAKIM ETİĞİ*

Öğr. Gör. Dr. Zeynep SAĞLAM

MALPRAKTİS

***HEM 209 HEMŞİRELİK TARİHİ DEONTOLOJİSİ ve
BAKIM ETİĞİ***

İçerik

- Malpraktis
- Tıbbi Uygulamada Hata Kaynakları
- Tıbbi Hataların Türleri
- Tıbbi Hataların Nedenleri
- Hemşirelik Hizmetlerinde Tıbbi Hatalı Uygulamalar
- Tıbbi Hataları Önlemek
- Örnek Olgular

Malpraktis

- Tıbbi hata (malpraktis), Latince kökenli “Male” ve “Praxis” kelimelerinden türemiş olup “hatalı uygulama” anlamına gelir.
- Malpraktis, teşhis, tedavi, bakım ve bakım sonrası dönemde sağlık profesyonellerinin sorumluluğunda gelişen, hastanın hayatı ve sağlık durumuna direkt etki eden, istenmeyen olaylardır.

Malpraktis

- Sağlık Kuruluşları Akreditasyonu Ortak Komisyonu (The Joint Commision on Accreditation of Healthcare Organizations-JCAHO);
- “sağlık hizmeti sunan bir profesyonelin uygun ve etik olmayan bir davranışta bulunması, mesleki uygulamalarda yetersiz ve ihmalkâr davranması sonucu hastanın zarar görmesi” şeklinde bir tanımlama yapmıştır

Tıbbi Uygulamada Hata Kaynakları

- *Dikkatsizlik*
- *Tedbirsizlik*
- *Meslekte acemilik-yetersizlik*
- *Özen eksikliği*
- *Yasa ve yönetmeliklere uymamak*

Tıbbi Hataların Türleri

- Tıbbi hatalar;
 - Hata türü açısından tıbbi hatalar
 - Kök nedenlerine göre tıbbi hatalar

Hemşirelerin Dava Edilmesine Neden Olan Hatalı Tıbbi Uygulamalar

- *Hasta güvenliği*
- *İlaç uygulama hataları*
- *Yöntem ve tedaviler*
- *Tıbbi araç-gerecin kullanımında kusur ya da başarısızlık*
- *İletişim*
- *Dokümantasyon/ Kayıt*

- Türk Ceza Kanunu'nda kusur tiplerine göre suç, “kasıtlı” ve “taksirli” suç olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Kasıtlı suçta, kişi eyleminden doğacak sonucu öngörerek, tahmin ederek ve bu sonucu isteyerek suçu işler.
- Sağlık personelinin hasta bakımı gerçekleştirirken herhangi bir dikkatsizlikten dolayı hastasına zarar vermesi söz konusu olursa, “ihmal suçu” işlenmiş sayılmaktadır.

- Taksirli suç, “Tedbirsizlik, dikkatsizlik, meslekte acemilik, emir, nizam ve talimatlara uymama nedeniyle yaralamaya ya da ölüme sebep olmak” şeklinde tanımlanmaktadır. Kişi eyleminden doğacak sonucu öngörmekte, sonucu istememekte ama gerekli önlemi almamaktadır. Türk Ceza Kanununa göre hatalı tıbbi uygulamalar, “taksirli suçlar” kapsamında değerlendirilmektedir (TCK 455, TCK 459).

Kaynakça

- Akgün Şahin Z, Kardeş Özdemir F. Hemşirelerin Tıbbi Hata Yapma Eğilimlerinin İncelenmesi. Hemşirelikte Eğitim Ve Araştırma Dergisi 2015;12 (3): 210-21.
- Demir Zencirci A. Hemşirelik ve Hatalı Tıbbi Uygulamalar. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi - 2010 -1, s.67-72.
- Er F, Altuntaş S. Hemşirelerin Tıbbi Hata Yapma Durumları ve Nedenlerine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi. Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi. Sayı / Number: 3 Cilt / Volume: 3 Yıl / Year: 2016, s. 132-139.
- Metin B. Hemşirelik hizmetlerinde hasta güvenliği ve tıbbi hata (Malpraktis). Sağlık Akademisyenleri Dergisi. Cilt 5, Sayı 1, s.76-78, 2018.
- Kırşan M, Akın Korhan E, Şimşek S, Özçiftçi S, Ceylan B. Hemşirelik Uygulamalarında İlaç Hataları: Bir Sistemik Derleme. Türkiye Klinikleri J Nurs Sci. 2019;11(1):35-51.
- Kuğuoğlu S, Çövener Ç, Kürtüncü Tanır M, Aktaş E. İlaç Uygulamalarında Hemşirenin Mesleki Ve Yasal Sorumluluğu. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi, Cilt:2,Sayı:2, s.86-91,2009
- Şahin D, Faikoğlu R, Şahin İ, Gökdoğan MR, Yaşar S, Alparslan N, Dereli E, Faikoğlu G. Hemşirelikte malpraktis: olgu sunumları. Adli Tıp Bülteni 2014;19(2):100-104.

